

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.V.37.735/2023/4.
A tanács tagjai: dr. Márton Gizella a tanács elnöke
dr. Stefancsik Márta előadó bíró
dr. Darák Péter bíró
dr. Demjén Péter bíró
Ságiné dr. Márkus Anett bíró
A felperes: felperes1 (cím1)
Az alperes: Budapesti Rendőr-főkapitányság (cím2)
Az alperes képviselője: dr. Vattay Gergely kamarai jogtanácsos
A per tárgya: gyámhatósági határozat elleni közigazgatási per
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes
A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék
2023. év szeptember hó 12. napján kelt 112.K.704.271/2022/26. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 112.K.704.271/2022/26. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

Az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 15.000 (tizenötezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és név1 élettársi kapcsolatából 2006. március 26. napján született név2 utónevű közös gyermekük. A felperes még a gyermek születése előtt teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot tett, azonban az élettársával az élettársi kapcsolat a gyermek születése előtt megszakadt. A gyermeket a Veszprémi Városi Bíróság a 2011. április 14. napján meghozott 8.P.21.419/2010/15-I. számú jogerős ítéletével az édesanyjánál helyezte el. A gyermek 2020-ban felvette a kapcsolatot a felperessel és hozzá költözött Budapestre.

[2] 2020. június 9. napján egyéb1-hoz (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) jelzés érkezett, amely szerint felmerült a gyanú, hogy a gyermeket a felperes részéről szexuális bántalmazás érte. A gyermekjóléti szolgálat a jelzés miatt 2020. június 9. napján a gyermeket és a felperest is meghallgatta, mely során a gyermek elismerte, hogy valóban azt írta egy barátnőjének, hogy szexuális kapcsolatot létesített a felperessel, azonban ez nem történt meg, csak azért írt ilyet, mert érdekes témáról akart beszélni, tesztelni akarta a barátnőjét, hogy megbízhat-e benne. A gyermekjóléti szolgálat a jelzést továbbította egyéb2 Gyámügyi Osztályának azzal, hogy a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését nem tartja indokoltnak, azonban kérte a védelembe vételi eljárás megindítását.

[3] A jelzés alapján a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatala járt el, és 2020. szeptember 21. napján hivatalból megindította az eljárást a gyermek védelembevétele ügyében, amely keretében a felperes és a gyermek édesanyja 2020. október 8. napján megállapodást kötött arról, hogy a gyermek a felperes gondozásába, nevelésébe kerül, és a felperes öt napon belül a gyermek feletti szülői felügyeleti jog gyakorlásának megváltoztatása iránt bírósági eljárást kezdeményez. A szülők egyezségét a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 6.P.XX.21.470/2021/14-III. számú végzéssel jóváhagyta, az 2022. február 2. napján jogerőre emelkedett.

[4] A védelembe vételi eljárással párhuzamosan – figyelemmel a gyermek azon nyilatkozatára, mely szerint Veszprém-ben az édesanyja és annak élettársa rosszul bántak vele, bántalmazták, csúnyán beszéltek vele, bezárták a lakásba és nem kapott enni –, kiskorú veszélyeztetése büntetnének megalapozott gyanúja miatt eljárás indult a Veszprémi Rendőrkapitányságon, ahol 2021. február 2. napján a gyermeket tanúként hallgatták meg. A gyermek azzal kapcsolatban, hogy egy barátnőjének azt írta, hogy a felperessel három alkalommal lefeküdt, azt nyilatkozta, hogy „ennek semmi valóságalapja nincsen, tehát csak úgy írtam ezt, illetve az apámon a Tomit (édesanyja élettársa) értettem, nem pedig az igazi apámat, tehát ez a része félreértés volt.”, másrészt azt is elmondta, hogy a felperesnél nagyon jól érzi magát, rendeződtek a dolgai. A Veszprémi Rendőrkapitányság a 2022. március 24. napján meghozott határozatával kiskorú veszélyeztetése büntetnének megalapozott gyanúja miatt a gyermek édesanyjával és az édesanyjának élettársával, mint gyanúsítottakkal szemben folytatott eljárást megszüntette, mivel a rendelkezésre állt adatok, illetve bizonyítékok alapján nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése.

[5] A egyéb2 a 2022. március 8. napján meghozott BP-20/004/00343-7/2022. ügyiratszámú határozatával azt állapította meg, hogy a gyermek védelembe vétele nem indokolt, ugyanakkor felhívta egyéb3, Család- és Gyermekjóléti Központját a gyermek részére alapellátás keretében történő ellátás megszervezésére, valamint a családsegítőt és az ügyben érintett jelzőrendszer tagjait arra, hogy a gyermek napi életvitelét, egészséges fejlődését kísérik figyelemmel, tartsanak rendszeres kapcsolatot a szülőkkel, illetve indokolt esetben jelzési kötelezettségüknek haladéktalanul tegyenek eleget. Helység1 Kormányhivatala ... Hivatalánál a felperes és az édesanya 2022. március 25. napján megállapodást kötött az anya gyermekével való kapcsolattartásról.

[6] A gyermek édesanyja 2022. november 11. napján a Helység2 Rendőr-főkapitányság .... Kerületi Rendőrkapitányságán feljelentést tett a felperes ellen, mivel azon a napon a gyermek üzenetet írt neki, hogy nem mer hazamenni a felpereshez, mert szexuálisan bántalmazza. Hangsúlyozta, hogy a gyermek elmondása alapján teszi meg a feljelentést, a felperessel erről nem beszélt, másrészt, hogy a gyermek a volt élettársát is meggyanúsította azzal, hogy megleste, de az az eljárás lezárult, mert alaptalan volt, harmadrészt pedig azt, hogy 2020 decemberében már jelezték a számára, hogy lehetséges, hogy a gyermeket szexuális bántalmazás érte a felperes részéről. A feljelentés napján 01000/4805/2022. bü. számon nyomozás indult a felperessel szemben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 197. § (2) bekezdésbe ütköző és (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő az elkövető hozzátartozója nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése, illetve egyéb módon a hatalma vagy befolyása alatt álló tizenennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett szexuális erőszak büntetnének gyanúja miatt, amely keretében a rendőrség meghallgatta a gyermeket, az édesanyát, a gyermek barátját és barátnőjét.

[7] Az alperes a 2022. november 12. napján kelt és a felperes által ugyanezen a napon átvett 01000/4805/2022.bü számú határozatával a gyermeket ideiglenes hatállyal az édesanyánál helyezte el, valamint megállapította, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezéstől kezdődően a felperes gondozási, nevelési joga szünetel, a gyermekkel való kapcsolattartást az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatáig megtiltotta, intézkedett a kormányhivatal értesítéséről az ideiglenes elhelyezés felülvizsgálata érdekében.

[8] Határozatát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 34. § (6) bekezdésére, 72. § (1), (3) és (4) bekezdéseire, a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 95. § (1) bekezdés e) pontjára, 97. § (1) bekezdés d) és f) pontjaira és 97/A. §-ára alapította.

[9] Indokolása szerint a kiskorú (16 éves) sértettel 14 éves korában, 2020 áprilisában (pontosabb időpont nem ismert) a budapesti albérletben a felperes szexuális aktust létesített, ezt követően több alkalommal ruhán keresztül fogdosta, emitt szükségessé vált azonnal végrehajtható határozattal a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése. Az édesanya elmondása szerint a gyermek vonatkozásában a kizárólagos szülői felügyeleti jogot a felperes gyakorolja, az édesanya alkalmas arra, hogy a kiskorú nála kerüljön elhelyezésre, és vállalta a kiskorú nála való ideiglenes hatályú elhelyezését.

[10] A határozat tévesen azt a jogorvoslati tájékoztatást tartalmazza, hogy a határozat ellen 8 napon belül fellebbezés nyújtható be.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[11] A felperes fellebbezés elnevezésű jogorvoslati kérelme az elsőfokú bíróság Munkaügyi Kollégiumához az érkeztető pecsét szerint 2022. november 29-én, a helyes helyre, a Közigazgatási Kollégiumhoz az elektronikus lajstrom szerint 2022. december 2-án érkezett meg, amely jogorvoslati kérelmében a felperes az intézkedés mielőbbi megszüntetését kérte. Az elsőfokú bíróság felhívására – pártfogó ügyvéd igénybevétele mellett – 2023. március 9-én nyilatkozott, hogy a fellebbezésében foglaltakat keresetlevélként tartja fenn és kérte az alperes határozatának megsemmisítését.

[12] Előadta, hogy a gyermeket nem bántalmazta, az általa biztosított családi környezet nem veszélyezteti a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, a gyermek a háztartásában rendezett családi körülmények közé került, a környezetváltozás pozitív hatással volt rá, az iskolai teljesítménye is javult. Az édesanya nem alkalmas a gyermek nevelésére, gondozására, mivel már a rendőrség, a gyámhatóság és egészségügyi intézmény által is megállapításra került, hogy a gyermeket az édesanya háztartásában traumák érték, melynek következtében előfordult a gyermek részéről önsértés, így az anyai környezet az, amely veszélyeztette a gyermek testi és lelki fejlődését, ami miatt a gyermeknél súlyos érzelmi zavart azonosítottak. A tárgyi feljelentést a gyermek bosszúból tette, mert azt megelőzően kétszer elszökött, hogy 25 éves barátjával lehessen.

[13] A jogorvoslati kérelméhez 15 okirati bizonyítékot csatolt (gyámhivatali, rendőrségi iratok és a gyermek orvosi dokumentációja).

[14] Az elsőfokú bíróság 2023. április 13-án újabb hiánypótlási felhívást bocsátott ki, amelyre a felperes fenntartotta és megismételte a fellebbezés elnevezésű jogorvoslati kérelmében és az első hiánypótlási felhívásra adott válaszában foglaltakat (2023. május 4.). továbbá megsértett jogszabályhelyként megjelölte a Gyvt. 72. § (1) bekezdés a) pontját, (3) és (4) bekezdését.

[15] A felperes sem a keresetében, sem jogi képviselője által az első, és a második, egyben utolsó tárgyaláson (2023. június 1., 2023. szeptember 12.) tett nyilatkozatában nem állította, hogy az alperes határozata azért is jogszabálysértő, mert meghozatala előtt nem került sor a meghallgatására.

[16] Az alperes ellenkérelme a határozatában foglalt indokok alapján a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a gyermekkel az édesapa 2020 áprilisában (pontosabb időpont nem ismert) szexuális aktust létesített, ezt követően több alkalommal ruhán keresztül fogdosta, a kiskorú tanúvallomásra tekintettel szükséges és indokolt volt az azonnali ideiglenes elhelyezése, és az elsődleges intézkedések során nem merült fel olyan körülmény, ami kétséget kizáróan alátámasztotta volna, hogy az anya nem alkalmas arra, hogy a kiskorú hozzá kerüljön ideiglenesen elhelyezésre.

A jogerős ítélet

[17] Az elsőfokú bíróság – a keresetlevél 2022. december 2-i érkezéséhez képest a 2023. szeptember 12-én meghozott – ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette.

[18] Indokolásában rögzítette, hogy a Gyvt. 72. § (1) bekezdése és a Gyer. 95. § (1) bekezdése szerint az ideiglenes hatályú elhelyezés ideiglenes jelleggel, a gyermek érdekében történő azonnali intézkedést jelent, amely részletes vizsgálatot azonban nem tesz lehetővé, mert a gyermek súlyos veszélyeztetettségére vagy a gyermek által tanúsított magatartásra figyelemmel azonnali, hosszabb mérlegelést nem tűrő intézkedés szükségessége áll fenn. A Gyvt. 128. § (1) bekezdése, mint a bizonyításra alkalmazandó speciális jogszabály kötelező bizonyítási eszközként írja elő a hatóság részére, hogy a döntés meghozatala előtt a szülőt meg kell hallgatnia, mely meghallgatást csak akkor lehet mellőzni, ha a késelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna. Megállapítása szerint a felperes e jogszabályi rendelkezések alapján alappal sérelmezte, hogy az alperes az ideiglenes hatályú elhelyezésről

szóló döntése meghozatala során őt nem hallgatta meg, mivel a meghallgatás mellőzésének oka nem állt fenn, a felperes meghallgatása elháríthatatlan kárral vagy késedelemmel nem járt volna, figyelemmel arra, hogy a feljelentésben szereplő esemény, amelyre a gyermek hivatkozott, 2020-ban történt, és ezen esemény már több rendőrségi és hatósági eljárás tárgyát képezte. Erre figyelemmel is szükséges lett volna a felperes meghallgatása, mivel annak segítségével tisztázható lett volna, hogy a gyermek súlyos veszélyeztetése fennállt-e, és emiatt az azonnali, ideiglenes hatályú elhelyezése szükséges volt-e. Meghallgatása esetén a felperes csatolni tudta volna a korábban keletkezett és a keresetleveléhez csatolt okiratokat, amelyek alapján az alperes a rendelkezésére álló bizonyítékok mérlegelésével megalapozott döntést tudott volna hozni. Az alperes ugyan a per során becsatolta a döntése alapját képező bizonyítékokat, így a 2022. november 11. napján kelt feljelentést, a gyermek, az édesanya és a gyermek barátjának tanúvallomását, melyekre is tekintettel is megállapítható, hogy az alperes a felperes jogszabály által kötelezően előírt meghallgatását alapos ok nélkül mellőzte.

[19] Kifejtette, hogy a határozat összesen három mondatos indokolása nem felel meg az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016 évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. §-ában foglaltaknak. Az ügy érdemére kiható jogsértésként értékelte, hogy a felperest az eljárásba nem vonták be, ezért rendelkezett a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 89. § (1) bekezdés a) pontja, 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján a határozat megsemmisítéséről. Új eljárás elrendelését nem tartotta indokoltnak, mert a határozat hozatalától számítva a Gyvt. 73. § (1) bekezdésében írt, az ideiglenes elhelyezés felülvizsgálatára meghatározott időtartam, a gyámhatóságnak már határozatot kellett arról hoznia.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[20] Az alperes a jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[21] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Ákr. 62. § (2)-(4) bekezdését, 81. § (1) bekezdését, a Gyvt. 72. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontját, (1a)-(4) bekezdését, 73. § (1) bekezdését, Gyer. 95. § (1) bekezdését, 96. § (1) bekezdését, valamint a Kp. 78. § (2) és (5) bekezdésében foglaltakat.

[22] Előadta, hogy nem megalapozott az az ítéleti megállapítás, mely szerint az alperes által feltárt tényállás a releváns tények tekintetében hiányos volt. A gyermek édesanyjának feljelentése alapján 2022. november 11. napján büntetőeljárás indult a felperes ellen a gyermek sérelmére elkövetett, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 197. § (2) bekezdésbe ütköző és (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, az elkövető hozzátartozója nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése, illetve egyéb módon a hatalma vagy befolyása alatt álló, tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett, szexuális erőszak büntettének gyanúja miatt. A gyermek, az édesanyja, valamint a gyermek párjának tanúvallomása alapján feltételezhető volt, hogy a gyermekkel 14 éves korában, 2020 áprilisában az édesapja szexuális aktust létesített, valamint ezt követően több alkalommal is fogdosta őt ruhán keresztül.

[23] A büntetőeljárás alapját képező bűncselekmény vitathatatlanul hatással van a passzív alany egész jövőbeli életére, erkölcsi, szellemi, testi fejlődésére. A sértettnél súlyos pszichés zavarokat, traumát idézhet elő, különösen gyermekkorúak esetén. A bűncselekmény tárgyi

súlya köztudomású tényként értékelendő, a gyermek teljes kiszolgáltatottsága fennállt, amely minden további részletes indokolás nélkül – de az ügyfél számára érthető, összefoglaló indoklás mellett – megalapozza a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésének elrendelését a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődést súlyosan veszélyeztető családi környezetre tekintettel, amely jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat a gyermeknek mind testi, mind lelki fejlődésében.

[24] A feljelentés alapján a felperes a gyermekkel 2020-ban, vagyis két évvel korábban létesített szexuális aktust, azonban a határozat meghozatalakor rendelkezése álló adatokból, továbbá pusztán azon tényből, hogy a gyermek azóta is az édesapjával él egy háztartásban, alaposan feltételezhető volt, hogy a gyermek a határozat meghozatalának időpontjában is a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztető családi környezetben van, amely nyilvánvalóan szükségessé tette az azonnali hatályú intézkedést, mely intézkedés a felmerült bűncselekmény tárgyi súlya okán további, részletes indokolást nem igényelt. Az elsőfokú bíróság tévedett akkor, amikor az időmúlást az alperes terhére értékelte, mivel a 2020 óta folyamatosan fennálló veszélyeztető élethelyzet pont a gyermek veszélyeztetettségét erősítő, gyors reagálást igénylő körülményként értékelendő. Okszerűtlen ezért a jogerős ítélet [39] bekezdésében kifejtett az a megállapítás, mely szerint a felperes meghallgatása mellőzésének oka nem állt fenn, mert a felperes meghallgatása elháríthatatlan kárral vagy késedelemmel nem járt volna, mivel feljelentésben szereplő esemény, amelyre a gyermek hivatkozott 2020-ban történt, és ezen esemény már több rendőrségi és hatósági eljárás részét is képezte. Az elsőfokú bíróság eljárása során nem értékelte kellő súllyal a gyermek védelmét előtérbe helyező garanciális szabályokat, a sürgős intézkedési kötelezettséget, a bűncselekmény jellegét, melyre tekintettel a felperes meghallgatásának mellőzésének oka fennállt.

[25] Hangsúlyozta, hogy a döntése meghozatala során bizonyítást nem kellett lefolytatnia, csupán a feljelentésben foglaltakat, a meghallgatott tanúk egybehangzó vallomását kellett értékelnie, a tényállás teljes körű feltárása a gyámhivatal kötelezettsége végleges döntése meghozatala során. A Gytv. és a Gyer. rendelkezéseiből, a jogintézmény elnevezéséből is egyértelműen megállapítható, hogy a beutaló szerv ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozata nem végleges döntés, az eljárás ezen határozattal nem fejeződik be, az intézkedés kizárólag a veszélyeztetett gyermek mielőbbi biztonságba helyezését szolgálja. Azt követően a gyámhivatal hivatalból köteles az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló döntést felülvizsgálni, a gyermek végleges elhelyezéséről, a szülői felügyelet gyakorlásáról dönteni. Amennyiben a gyámhivatal azt állapítja meg, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés okai nem állnak fenn, azt megszüntetheti, illetve indokolt esetben egyéb intézkedéseket tehet. A Gyer. 98. § (1) bekezdéséből következően a tényállás részletesebb tisztázására, a Gytv. 128. §-ában meghatározott személyek meghallgatására, környezettanulmány készítésére, esetlegesen szakértői vélemény beszerzésére csupán a gyámhivatal előtti eljárásban kerülhet sor, ahol az elhelyezés körében a végleges döntés születik.

[26] Hivatkozott arra is, hogy a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésének felülvizsgálatára a Gytv. 73. § (1) bekezdésében meghatározott időtartam már eltelt, így a gyámhatóságnak az ügyben határozatot kellett hoznia. Az elsőfokú bíróság a Kp. 78. § (2) és (5) bekezdésében, valamint a Gytv. 73. § (1) bekezdésében, 74. § (1)-(2) bekezdéseiben, 75. §-ában, 76. § (1) bekezdésében, 78. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltak figyelmen kívül hagyásával elmulasztotta beszerezni e döntést, így nem tett eleget tényállás-tisztázási kötelezettségének.

[27] Összefoglaló előadása szerint a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről a veszélyeztetettség súlyára tekintettel soron kívül határozott, határozatában az ügy érdemére kiható, releváns tényeket jogszabályokkal alátámasztva megjelölte, ezáltal döntése, valamint

annak indokolása összefoglaló jellege ellenére a határozat címzettje számára érthető és egyértelmű volt. Ezáltal felperes tisztességes eljáráshoz, valamint jogorvoslathoz való joga nem sérült, eljárása során az ügy érdemére kiható jogszabálysértést nem követett el, nem sértette meg a tényállás-tisztázási és indokolási kötelezettségét.

[28] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[29] Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.

[30] A jogerős ítélettel szemben jogszabálysértésre, vagy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással van helye felülvizsgálatnak, annak kötelező tartalmi eleme a kérelmet megalapozó pontos jogszabályhely, illetve a közzétett kúriai határozat és azon részének megjelölése, amelytől az ítélet jogkérdésben eltér [Kp. 115. § (1) bekezdése, a (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 100. § (2) bekezdés b) pont]. A Kúria a jogerős ítéletet - a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül - csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem, és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése], az eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt [Kp. 120. § (5) bekezdése].

[31] A Kúria rögzíti, hogy a keresettel támadott, a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat meghozatalára azért került sor, mert az édesanya feljelentést tett a felperes ellen, hogy a gondozásában álló kiskorú gyermeket szexuálisan bántalmazta.

[32] A Gyvt. 72. § (5) bekezdése szerint a beutaló szerv (jelen perben a rendőrség) ideiglenes hatályú elhelyezéséről szóló döntése ellen az ügyfél tizenöt napon belül indíthat közigazgatási pert. A beutaló szerv a benyújtástól számított nyolc napon belül továbbítja a bírósághoz a keresetlevelet. A bíróság a keresetlevél hozzá való érkezését követő harminc napon belül határoz.

[33] Az elsőfokú bíróságnak az ideiglenes hatályú elhelyezés törvényességéről kellett döntenie a keresetben megjelölt jogsérelmek tükrében. A felperes – az alperes téves jogorvoslati tájékoztatása miatt fellebbezésnek nevezett – jogorvoslati kérelmében azt állította, hogy a gyermeket nem bántalmazta, a feljelentés a gyermek és az édesanya bosszúja vele szemben, és az édesanya nem alkalmas a gyermek nevelésére. Csatolta azokat az okirati bizonyítékokat, amelyek álláspontja szerint a gyermekkel szembeni bűncselekmény elkövetését cáfolják. A felperes a bíróság hiánypótlási felhívásaira benyújtott keresetében sem állította, hogy ügyféli jogait sértette az alperes azáltal, hogy az intézkedés előtt nem hallgatta meg, hanem érdemben kívánta cáfolni az ideiglenes intézkedés indokait, és igazolni állítását, hogy az édesanya – az előzmények ismeretében – nem alkalmas a gyermek gondozására.

[34] A Gyvt. 72. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság, valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága gyermeket azonnal végrehajtható határozatával ideiglenesen a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél helyezi el. A (2) bekezdés szerint az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

[35] Az alperes határozatának és a felperes keresetének tartalma alapján az elsőfokú bíróságnak – a Gyvt. 72. § (5) bekezdése által meghatározott 30 napos határidőn belül – tehát kizárólag abban a kérdésben kellett volna döntenie, hogy az ideiglenes intézkedés a Gyvt. 72. § (1) bekezdés a) pont aa) pontjára és (2) bekezdésére figyelemmel törvényes-e, azaz megállapítható-e a gyermek súlyos veszélyeztetettsége a határozatban megjelölt ok miatt, mely szerint a felperes a gyermekkel, annak 14 éves korában szexuális aktust létesített, ezt követően több alkalommal ruhán keresztül fogdosta. A kereset elbírálásakor különös figyelemmel kellett volna lenni a támadott határozatban foglalt jogintézmény jellegére, vagyis arra, hogy annak alkalmazása sürgős, halasztást nem tűrő esetekben merülhet csak fel, és csak addig marad hatályban, amíg annak indokoltsága a gyámhivatal által részletes kivizsgálásra nem kerül.

[36] Az elsőfokú bíróság – amellet, hogy helytállóan ismertette az ideiglenes hatályú elhelyezés, mint jogintézmény jellegét ítélete [37] bekezdésében –, a perben eldöntendő kérdés helyett és ilyen irányú kereseti előadás hiánya mellett –semmisítette meg az alperes határozatát azzal az indokkal, hogy annak meghozatala előtt nem került sor a felperes meghallgatására, őt az eljárásba nem vonták be.

[37] A Gyvt. 128. § utolsó mondata szerint – a gyámügyi eljárásban – a szülő meghallgatást mellőzni lehet, ha a meghallgatás miatti késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna. A Gyer. 96. § (1) bekezdése akkor teszi lehetővé – kifejezetten az ideiglenes elhelyezés tekintetében – a meghallgatás mellőzését, ha az intézkedés alapjául szolgáló súlyos veszélyeztetettség a gyermek életét közvetlen veszélynek teszi ki. Ezen rendelkezések alapján tehát a felperest a döntéshozatal előtt az alperesnek meg kellett volna hallgatnia, mivel azáltal a gyermek élete nyilvánvalóan közvetlen veszélynek nem lett volna kitéve.

[38] A Kúria ugyanakkor osztja az alperes álláspontját a tekintetben, hogy a felperes ellen tett feljelentésben szereplő magatartás – függetlenül a feljelentésben foglaltak valóságtartalmától, amely eldöntése büntetőeljárási kérdés – olyan súlyos, az érintett gondozásában álló kiskorú gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúját felvető ok, amellyel kapcsolatban az érintett személy meghallgatásától az azonnali intézkedés tekintetében releváns információ nem várható, különös tekintettel arra, hogy magának a felperesnek a feljelentés szerinti magatartása vetette fel az ideiglenes elhelyezés szükségességét, és senkitől nem várható el, hogy magára terhelő vallomást tegyen. Utal arra emellet a Kúria, hogy a felperes jogi képviselője a per tárgyalásán indítványozta a jelen lévő felperes személyes meghallgatását, amely indítványt az elsőfokú bíróság elutasította, maga sem adott tehát lehetőséget a felperesnek álláspontja személyes kifejtésére. Ilyen körülmények között az alperes határozatának a személyes meghallgatás mellőzése miatti megsemmisítése ellentmondásos is. A Kúria megállapítása szerint az alperes ugyan megsértette a Gyvt. 128. § (1) bekezdésében, illetve a Gyer. 96. § (1) bekezdésében foglalt előírást, azonban ez a jelen esetben az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabályszegésnek minősül, tekintve, hogy jelen ügyben éppen az a személy a meg nem hallgatott szülő, akire

tette a terhelő feljelentést a másik szülő. A feljelentésben foglaltakat a gyermek (és barátja) megerősítette, tehát a felperes – valósága esetén – súlyos, a kiskorú gyermek ellen elkövetett bűncselekménynek minősülő magatartása alapozta meg az alperes eljárását, a gyermeknek a feljelentett személy gondozásából való kiemelését.

[39] Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte azt a tény is az ideiglenes elhelyezés szempontjából, hogy a feljelentés szerint a felperes kifogásolt magatartása 2020-ban történt, ugyanis alappal hivatkozott arra az alperes, hogy az a körülmény, hogy a gyermek azóta is a felperessel egy háztartásban él, nagyobb súllyal támaszthatja alá a határozat meghozatalának időpontjában a gyermek veszélyeztetettségét.

[40] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perben vizsgálendő közigazgatási cselekmény tekintetében tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy az alperes hiányosan tárta fel a döntéshozatalhoz szükséges tényállást, ugyanis az alperes megjelölte, hogy milyen okból rendelkezik a gyermek ideiglenes elhelyezéséről. Tévesen állapította meg továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a felperes intézkedés előtti meghallgatásának mellőzése – amelyre a felperes keresetlevelében egyébként nem is hivatkozott –, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés, amely sérti a felperes tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát is. Az elsőfokú bíróság az ügy érdeméről ezáltal nem döntött, ezáltal a jogerős ítélet sérti a Kp. 2. § (1), (2) és (4) bekezdésében, 85. § (1) és (2) bekezdésében, a Gytv. 72. § (1), (2) és (5) bekezdésében foglaltakat.

[41] A Kúria ugyanakkor – az alperes felülvizsgálati érvelésével szemben – nem találta jogszabálysértőnek azt, hogy az elsőfokú bíróság nem szerezte be hivatalból az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatával kapcsolatos gyámhivatali döntést. Amellett, hogy ezt a felek sem indítványozták, a jelen ügyben az elsőfokú bíróságnak a Kp. 78. § (5) bekezdése alapján sem volt kötelezettsége ez irányú hivatalbóli bizonyítás lefolytatása. A Kp. 78. § (5) bekezdés b) pontja alapján a bíróság hivatalból is elrendelhet bizonyítást a kiskorú személy érdekeit veszélyeztető jogsértésre való hivatkozás esetén. Az elsőfokú bíróságnak jelen ügyben kizárólag abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az ideiglenes elhelyezés indokául az alperes által megjelölt körülmény a gyermek érzelmi és erkölcsi fejlődését érintő súlyos veszélyeztetettségét jelent-e. Az ideiglenes hatályú elhelyezés indokoltságának a határozat meghozatalakor kell fennállnia [Kúria Kfv.37.634/2016/8.]. Mint ahogy nem lehetett a per tárgya a feljelentésben szereplő felperesi magatartás tényleges megtörténtének megítélése, annak sincs jelentősége, hogy utóbb az ideiglenes elhelyezés felülvizsgálata során lefolytatott bizonyítás alapján a gyámhivatal a jövőre nézve milyen gyermekvédelmi intézkedéseket tartott szükségesnek.

[42] A Kúria ezen indokok alapján a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[43] Az elsőfokú bíróság az új eljárásban a keresetlevélben állított jogsérelemről soron kívül, az új eljárás megindulásától számított, a Gytv. 72. § (5) bekezdésében meghatározott 30 napos határidőn belül köteles dönten.

[44] Azt kell vizsgálnia a Gyvt. 72. §-ban és a Gyer. 95. § (1) bekezdésében foglaltak alapján, hogy az alperes, mint beutaló szerv törvényesen döntött-e a kiskorú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről annak alapján, hogy az őt gondozó felperessel szemben a gyermek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmény tekintetében tett a különélő szülő feljelentést.

[45] A megismételt eljárásnak nem lehet tárgya, hogy a felperes a bűncselekményt elkövette-e, kizárólag az vizsgálható, hogy az intézkedést megelőzően az alperes tudomására jutott tények a Gyvt. 72. § (2) bekezdés szerinti súlyos veszélyeztetettségnek minősülnek-e, és azok megalapozzák-e az (1) bekezdés a) pontjában foglalt intézkedést.

[46] Figyelemmel arra, hogy a felperes nem állította, hogy a gyermeket az anyától különböző, más személynél kellett volna ideiglenes hatállyal elhelyezni, az elsőfokú bíróságnak arról kell döntenie, hogy a felperes gondozásából való ideiglenes kiemelése törvényes volt-e.

A döntés elvi tartalma

[47] *Kiskorú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésének törvényességéről a bíróság soron kívül, 30 napon belül köteles döntenie.*

[48] *A perben a bíróság azt vizsgálja, hogy a kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekményről szóló feljelentés a súlyos veszélyeztetettséget megalapozza-e.*

[49] *A feljelentésben szereplő, veszélyeztetettséget megalapozó tények valóságtartalmának bizonyítása nem lehet e per tárgya.*

Záró rész

[50] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[51] A Kúria az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján az általa felszámított összegben a Kp. 115. § (2) bekezdése és 110. § (3) bekezdése alkalmazásával csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt. A felperesnek költsége nem merült fel, ezért arról határozni nem kellett.

[52] A végzés elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. április 9.

dr. Márton Gizella
a tanács elnöke

Kúria
V.Kfv.37.735/2023/4-I

11

dr. Stefancsik Márta
előadó bíró

dr. Darák Péter
bíró

dr. Demjén Péter
bíró

Ságiné dr. Márkus Anett
bíró